

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2583/2022
04.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Дамир Дамјанов, адвокат из ..., против туженог Дома здравља „др Младен Стојановић“ из Бачке Паланке, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 824/22 од 09.03.2022. године, у седници одржаној 04.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 824/22 од 09.03.2022. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 824/22 од 09.03.2022. године и пресуда Основног суда у Бачкој Паланци П1 254/20 од 04.10.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци П1 254/20 од 04.10.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да првотужиоцу АА из ... на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада за период од 01.09.2016. године до 28.02.2019. године, у локалу Бачка Паланка, исплати износ од 83.324,00 динара на име главног дуга, са законском затезном каматом од 14.07.2021. године до коначне исплате, као и износ од 30.794,48 динара на име обрачунате законске затезне камате од дана доспелости сваког појединачног месечног износа до 13.07.2021. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да друготужили ББ из ... на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада за период од 01.09.2016. године до 31.07.2018. године, у локалу Нештин, исплати износ од 84.598,00 динара на име главног дуга, са законском затезном каматом од 14.07.2021. године до коначне исплате, као и износ од 31.119,02 динара на име обрачунате законске затезне камате од дана доспелости сваког појединачног месечног износа до 13.07.2021. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима исплати износ од 142.284,00 динара на име трошкова

парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 824/22 од 09.03.2022. године, ставом првим изреке, преиначено је решење садржано у првостепеној пресуди тако што је одбијен захтев тужилаца за накнаду трошкова парничног поступка преко износа од 115.284,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, у преосталом делу одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... и 10/23-други закон), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији туженог ради уједначавања судске праксе. Наиме, наводи ревизије којима се оспорава правилност нижестепених одлука у погледу признавања права тужиоцима на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у утуженом периоду, по оцени Врховног суда оправдавају одлучивање о изјављеној ревизији ради уједначавања судске праксе, у светлу правног става Врховног касационог суда усвојеног на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 05.04.2016. године, о правоу на накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла запослених, осим ако би разумној оцени такав захтев био очигледно неоснован. Из тог разлога, на основу члана 404. став 2. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према до сада утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код туженог. Првотужилац АА станује у ... (у улици ... број ..), запослен је на радном месту ... код туженог Дома здравља „Младен Стојановић“ Бачка Паланка (улица Краља Петра Првог 26а), а на посао путује моторним возилом. Друготужилац ББ станује у(улица ... бр. ..), запослена је на радном месту ... код туженог ДЗ „Младен Стојанови“ Бачка Паланка, са амбулантама у Нештину и Визићу. У утуженом периоду од 01.09.2016. године закључно са 28.02.2019. године, тужени није исплаћивао тужиоцима накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада. На основу потврде превозника „Дунав превоз“ ДОО Бачка Паланка утврђена је цена појединачне месечне претплатне карте за превоз у локалу (на подручју градског насеља) за путнике који користе превоз у зони 0 до 5 км. Оценом налаза вештака утврђена је висина накнаде трошкова за долазак на рад и одлазак са рада за тужиоце за неведени период у две варијанте. Према цени појединачне карте спрам присутности на раду (прва варијанта) и према цени појединачне карте спрам присутности на раду а максимално до висине месечне претплатне карте (према другој варијанти). Тужиоци су определили тужбени захтев према другој варијанти налаза и мишљења судског вештака.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужилаца позивајући се на одредбе члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 113/17) и члана 102. став 1. тачка 1. ПКУ за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 1/15 који је ступио на снагу 14.01.2015. године, а престао да важи 31.12.2018. године).

По оцени Врховног суда, основани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права приликом одлучивања о тужбеном захтеву тужилаца.

Чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини трошкова цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 102. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе предвиђено је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз, у складу са колективним уговором код послодавца, правилником о раду и уговором о раду.

Према правном ставу усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 05.04.2016. године, ако послодавац није утврдио општим актом услове и критеријуме за превоз запослених од места становања до посла, право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла имају сви запослени, осим ако би по разумној оцени такав захтев био очигледно неоснован. Претходно обраћање послодавцу за остваривање права на накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла није услов за покретање судског поступка.

У конкретном случају, приликом одлучивања нижестепени судови су занемарили страначки исказ првотужиоца према коме је место где он станује удаљено 3 км од места његовог рада, занемаривши да је тужени током поступка оспорио такве тврдње тужиоца указујући да тужилац формално пријављен на адреси у ... (... улица), а да фактички живи на другој адреси одакле долази на посао у Дом здравља, те да се ради о незнатној удаљености, предложивши на те околности извођење доказа, што нижестепени судови нису ценили приликом одлучивања.

Према утврђено чињеничном стању друготужиља ББ живи у ..., а ради у Дому здравља у Бачкој Паланци и то: у амбуланти у Нештину и у Визићу. Тужиља је тражила накнаду трошкова превоза за локал кућа ... – посао Нештин, где се према њеном страначком исказу ради о удаљености од свега 260 до 300 метара коју она прелази пешице, што су нижестепени судови занемарили приликом одлучивања. Тужиља је тражила и накнаду трошкова превоза за релацију кућа ... – посао Визић, за коју релацију користи моторно возило, у вези са чиме су нижестепени судови пропустили да утврде о којој удаљености је реч.

Како нижестепени судови због погрешне примене материјалног права нису утврдили стварно место живљења првотужиоца АА, ни колико је стварно његово место живљења удаљено од места рада, нити су утврдили удаљеност од места становања

друготужиље ББ од места становања у ... до места рада у амбуланти туженог у Нештину, као и удаљеност од места становања у ... до места рада у амбуланти у Визићу, то је у конкретном случају чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Зато ће првостепени суд у поновном поступку, имајући у виду доказне предлоге туженог, а по потреби и детаљенијим саслушањем тужилаца несумњиво разјаснити све битне чињенице за оцену основаности њихових тужбених захтева, и потом донети правилну и закониту одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер зависи од исхода спора у смислу одредбе члана 163. став 4. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду напред изнето Врховни суд је применом члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић